

«Μήτρα» της ινδικής η ελληνική τέχνη

ΑΠΟ τις μεγαλύτερες ασιατικές τέχνες η ινδική, γεννήθηκε από την τέχνη της αρχαίας Ελλάδας. Αυτό είναι το πόρισμα της επιστήμης, γενικά αναγνωρισμένο. Οι πρώτοι Ευρωπαίοι που θεμελίωσαν τη μεγάλη ινδική τέχνη και την έκαναν γνωστή είναι οι Έλληνες.

Η ινδική όμως τέχνη είναι η τελευταία απ' τις ασιατικές τέχνες που έγινε γνωστή στην Ευρώπη των Νέων Χρόνων.

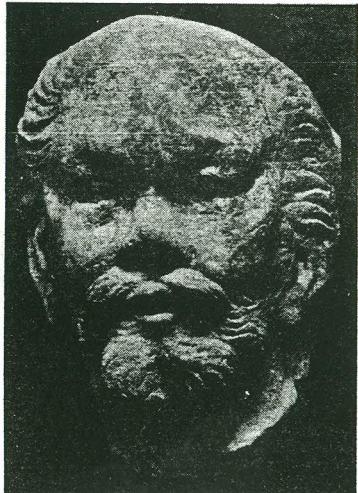
Η ελληνική τέχνη ακτινοβολούσε στις περιοχές πολύ πέρα απ' τον Ευφράτη και το Μέσο Ιράν, πολύ ποι πριν απ' την εκστρατεία του Μ. Αλεξανδρου. Ενδιαφέρον δε είναι

ότι η πηγή αυτής της ακτινοβολίας δεν ήταν μόνο η ελληνική δυτική Μικρά Ασία, αλλά και η ίδια η κεντρική Ελλάδα. Η εκστρατεία του Μ. Αλεξανδρου και ο εξελληνισμός της Ανατολής που επακούούθησε, έδωσαν σ' αυτή την επιρροή νέα ένταση και βάθος. Ο Μ. Αλεξανδρος δεν έφερνε μαζί του μόνο έργα τέχνης, αλλά και Ελλήνες τεχνίτες, τεχνικούς, επιστήμονες και καλλιτέχνες.

Αυτοί, με την ίδρυση νέων ελληνικών πόλεων στην Ανατολή, έδωσαν μεγάλη ώθηση στην ακμή και επιρροή της ελληνικής τέχνης στην Ανατολή.

Το 324 π.Χ. πέθανε στη Βαβυλώνα ο αγαπητός φίλος του Μ. Αλεξανδρου, ο Ηφαστίων. Ο Αλεξανδρος έδωσε εντολή στον καλλιτέχνη Δεινοκράτη το Ρόδιο να κατασκευάστε έναν τύμβο, προς τιμήν του Ηφαστίωνα. Ο μεγαλοπρεπής αυτος τύμβος κατασκευάστηκε από κοσμήματα και άλλα έργα, ελληνικής τέχνης. Οι περιγραφές που υπάρχουν είναι εντυπωσιακές. Ο τύμβος αυτός δείγνει τι καλλιτεχνικούς θησαυρούς είχαν μαζί τους οι Έλληνες που έπαιρναν μέρος σ' αυτή την εκστρατεία. Τέτοιοι θησαυροί και καλλιτέχνες αποτέλεσαν την απαρχή όχι μόνο της ελληνοϊνδικής και ελληνοταρθικής, αλλά και της ελληνοβουδιστικής και μάλιστα όσον αφορά την τελευταία, της ινδικής τέχνης γενικά.

Ο Ασόκα γράφει ελληνικά
Η τέχνη της Ινδίας πριν τη βασιλεία του Ασόκα

Κεφαλή
Βραχιάνα.
Γύψος, 3ος
αιώνας μ.Χ.
(Gandhara
Ινδία).

κατατάσσεται στην προϊστορική τέχνη. Είναι δημιούργημα μαύρων πληθυμών, πριν από την κάθοδο στις Ινδίες φύλων της Αρειάς φυλής. Παράλληλα και λίγο αργότερα απ' την 3η και 2η χιλιετία εμφανίζεται

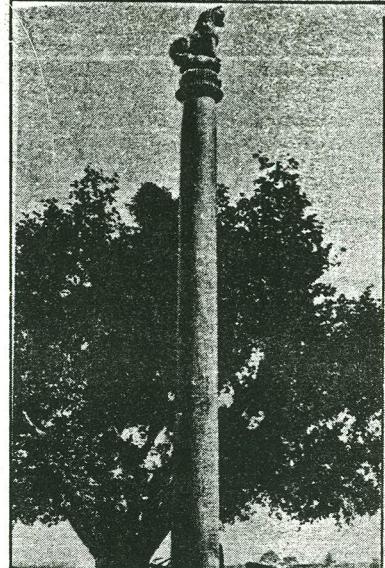
στις Ινδίες μια μορφή της σουμεριακής τέχνης. Με το τέλος της ινδο-σουμεριακής τέχνης παρουσιάζεται ένα κενό στην τέχνη, που διαρκεί πάνω από μια χιλιετία. Αντίθετα, αυτή την περίοδο στις Ινδίες γνωρίζουν μεγάλη

ακμή η θρησκεία, η φιλοσοφία και η φιλολογία. Η θεμελίωση της ινδικής τέχνης αρχίζει τον 3ο αιώνα π.Χ. σαν έργο του Βουδισμού, όταν ανέβηκε στο θρόνο ο βασιλιάς Ασόκα και ίδρυσε την αυτοκρατορία του. Ο Ασόκα θεωρείται ο Μ. Κωνσταντίνος των Ινδίων. Δέχτηκε το Βουδισμό και έγινε ο θεμελιώτης της βουδιστικής και ινδικής τέχνης, που αρχίζει με την ελληνική. Ο Ασόκα, ο οποίος θεωρείται απ' τους μεγαλύτερους νομοθέτες της ιστορίας, συνέταξε ένα μεγάλο Corgos νόμον το οποίο θεώρησε αναγκαίο να γράψει και στα ελληνικά. Και μόνον αυτό είναι αρκετό για να γίνει κατανοητή η έκταση της επιδραστής του εξελληνισμού της Ανατολής, τον 3ο αιώνα π.Χ. αλλά και η ακτινοβολία της ελληνικής τέχνης.

Ελληνες και «Φιλελληνες»

Η ελληνοβουδιστική τέχνη οφείλεται: στη δύναμη και την ακτινοβολία του

Κίονας του Ασόκα.
Ψαμμίτης.
Πρώιμη
Βουδιστική
Τέχνη, 3ος
αιώνας μ.Χ.
(Lauriya
Nandangarh
Ινδία).

ελληνικού πολιτισμού γενικά, στην κοινή προσφορά των «φύλελλήνων». Περσών και Πάρθων οι οποίοι είχαν εξελληνιστεί και είχαν κάνει υπόθεση δική τους την ελληνική τέχνη, και στη δεκτικότητα των λαών της Ανατολής απένταν ο σ' ένα ελευθέρο, δημοκρατικό και ανθρωπιστικό πολιτισμό, τον ελληνικό, που δεν υπήρχε ποτέ «γεραποστολικός» και «αποικιοκρατικός».

Οι «Κίονες του Ασόκα»

Οι «Κίονες του Ασόκα» είναι τα πρώτα δείγματα ελληνοβουδιστικής τέχνης. Είναι επιβλητικοί σε ύψος, με αναπαραστάσεις ζώων, συμβόλων της βουδιστικής θρησκείας. Τέτοιοι κίονες με ανάλογες αναπαραστάσεις απαντώνται πολύ πιο πριν, τον 3ο αιώνα π.Χ., όπως οι Λέοντες της Δήλου, της Αμριόπολης, της Χαιρώνειας κ.λ.π.

Η καρδιά της ινδικής τέχνης

στην εποχή του Ασόκα είναι το βασίλειο των Σελευκιδών, το οποίο περιλαμβανει και το Ιράν.

Γλυπτά θεών, με έντονη την ελληνική επίδραση, συναντάνται για πρώτη φορά στην περιοχή της Γκαντάρα, τον 3ο αιώνα π.Χ., όπως η κεωαλή Βραχμάνα (Μουσείο Ινδικής Τέχνης, Βερολίνο), θαλάσσης θεότητας του 4ου αιώνα μ.Χ. (Metropolitan Museum, Νέα Υόρκη) και άλλα.

Η επιδραση της ελληνοβουδιστικής τέχνης έφτασε μέχρι την Κεντρική Ασία, την Κίνα και την Ιαπωνία. Η επίδραση αυτή φαίνεται εντονότερα στην τέχνη του Αφγανιστάν και της αρχαίας Βακτριανής.

Μέσα σ' αυτό τον εκτενή γεωγραφικό χώρο, η ελληνική τέχνη συνενώθηκε με τις τέχνες των ασιατικών λαών και θεμελίωσε νέες εποχές στην ιστορία του πολιτισμού.

«Μήτρα» της ινδικής η ελληνική τέχνη

ΑΠΟ τις μεγαλύτερες ασιατικές τέχνες η ινδική γεννήθηκε από την τέχνη της αρχαίας Ελλάδας. Αυτό είναι το πόρισμα της επιστήμης, γενικά συναγνωρισμένο. Οι πρώτοι Ευρωπαίοι που θεμελίωσαν τη μεγάλη ινδική τέχνη και την έκαναν γνωστή είναι οι Έλληνες.

Η ινδική άριμης τέχνης είναι η τελευταία απ' τις ασιατικές τέχνες που έγινε γνωστή στην Ευρώπη των Νέων Χρόνων.

Η ελληνική τέχνη ακτινοβολούσε στις περιοχές πολὺ πέρα απ' τον Ευφράτη και το Μέσο Ιράν, πολὺ πιο πριν απ' την εκστρατεία του Μ. Αλεξανδρού. Ενδιαφέρον δε είναι

Το 324 π.Χ. πέθανε στη Βαριλόνια ο αγαπητός φίλος του Μ. Αλεξανδρού, ο Ησιοδίτης. Ο Αλεξανδρός έδωσε εντολή στον καλλιτέχνη Διενοκράτη το Ρόδιο να κατασκευάσει έναν τύμβο, προς τιμή του Ησιοδίτη. Ο μεγαλοπρεπής αυτὸς τύμβος κατασκευάστηκε από κορινθία πετρά και άλλα έργα, ελληνικής τέχνης. Οι περιγραφές που υπάρχουν είναι εντυπωτικές. Ο τύμβος αυτὸς δείχνει τι καλλιτεχνικούς θησαυρούς είχαν μαζί τους οι Έλληνες που έπιαρναν μέρος σ' αυτὴ τὴν εκστρατεία. Τέτοιοι θησαυροὶ και καλλιτέχνες αποτελούσαν την απαρχή όχι μόνο της ελληνοϊνδικής και ελληνοπαρθηκής, αλλὰ και της ελληνοβοδιανικής και μαζιστα ὅσον αφορά την τελευτική, της ινδικής τέχνης γενεύια.

Ο Ασόκα γράφει ελληνικά

Η μάχη της Ινδίας πριν τη βασιλεία του Ασόκα

κατατάσσεται στην προϊστορική τέχνη. Είναι δημιουργήματα μαύρων πλαθυμάτων, πριν από την κάδωδα στις Ινδίες φιλον της Αρίτας φιλής. Παρόλληλα και λιγό αργότερα απ' την 3η και 2η χιλιετια εμφανίζεται

στις Ινδίες μια μορφή της σουμεριακής τέχνης. Μέ το τέλος της ινδο-σουμεριακής τέχνης παρουσιάζεται ένα κενό στην τέχνη, που διαρκεί πάνω από μια χιλιετία. Αντιθέτως, αυτὴ τὴν περιόδο- στις Ινδίες γνωρίζουν μεγάλη

διτη η πηγή αυτῆς της ακτινοβολίας δεν ήταν μόνο η ελληνική δυτική Μικρά Ασία, αλλά και η ίδια η κεντρική Ελλάδα. Η εκστρατεία του Μ. Αλεξανδρού και ο εξελληνισμός της Ανατολής που αποκολλώθησε, έδωσαν σ' αυτὴ την επιρροή νέα ένταση και βάθος. Ο Μ. Αλεξανδρός δεν έφερε μαζὶ τούν μόνο έργα τέχνης, αλλά και Ελλήνες τεχνίτες, τεχνικούς, εποιητήμονες και καλλιτέχνες.

Αυτοί, με την ίδρυση νέων ελληνικών πόλεων στην Ανατολή, έδωσαν μεγάλη άνθηση στην ακμή και επιρροή της ελληνικής τέχνης στην Ανατολή.

ακρὶ η ὥροςκεια, η φιλοσοφία και η φιλολογία.

Η θεμέλιωση της ινδικής τέχνης αρχίζει τον 3ο αιώνα π.Χ. σαν έργο του Βουδισμού, δοτὸν ανέβησε στο θρόνο ο βασιλιάς Ασόκα και ίδρυσε την αυτοκρατορία του. Ο Ασόκα θεωρεῖται ο Μ. Κωνσταντίνος των Ινδιών. Δέχτηκε το Βουδισμό και έγινε ο θεμελιωτής της βουδιστικής και ινδικής τέχνης, που αρχίζει με την ελληνική Ασόκα, ο οποίος θεωρεῖται απ' τους

μεγαλύτερους νομοθέτες της ιστορίας, συνέταξε ένα μεγάλο Corpus νόμων το οποίο διερρέει αναγκαῖο να γράψει και στα ελληνικά. Και μόνο αυτὸς είναι αρκετό για να γίνει κατανοτή τη έκταση της επίδρασης του εξελληνισμού της Ανατολής, τον 3ο αιώνα π.Χ. αλλὰ και η ακτινοβολία της ελληνικής τέχνης.

Ελλήνες και Φιλέλληνες

Η ελληνοβοδιανική τέχνη οφείλεται στη δόσημαν και την ακτινοβολία της

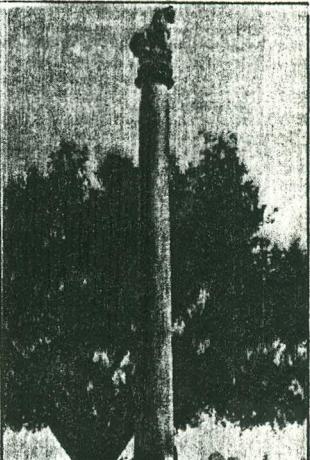
Κιονες του Ασόκα.
Ψαμμίτης.
Πρώιμη
Βουδιστική
Τέχνη, Ζος
αιώνας π.Χ.
(Lauhija
Nandangarh
Ινδία).

ελληνικού πολιτισμού γενικά, στην κοινή προσφορά των εξελλήνων Περάων και Πάρθων οι οποίοι είχαν εξελληνιστεί και είχαν κάνει υπόθεση δική τους την ελληνική τέχνη, και στη δεκτικότητα των λαών της Ανατολής απέντασε σ' ένα ελεύθερο, δημοκρατικό και ανθρωποτικό πολιτισμό, τον ελληνικό, που δεν υπήρξε ποτὲ «εραποστολικός» και «αποικιοκρατικός».

Οι «Κιονες του Ασόκα»

Οι «Κιονες του Ασόκα» είναι τα πρώτα δείγματα ελληνοβοδιανικής τέχνης. Είναι επιληπτικοί σε ψύχος, με αναπαραστάσεις ζώων, συμβόλων της βοδιανικής θρησκείας. Τέτοιοι κιονες με ανάλογες αναπαραστάσεις απαντώνται πολὺ πιο πριν, τον 2ο αιώνα π.Χ., δύο οι Λόντονες της Δήλου, της Αμερικής, της Χαρόπονειας κ.λ.π.

Η καρδιά της ινδικής τέχνης

στην εποχή του Ασόκα είναι το βασιλείο των Σλευκιδών, το οποίο περιλαμβάνει και το Ιράν.

Γλυπτά θεών, με έντονη την ελληνική επίδραση, συναντώνται για πρώτη φορά στην περιοχή της Γκαντάρα, τον 3ο αιώνα π.Χ., όπως η κεφαλή Βραχάνα (Μουσείο Ινδικής Τέχνης, Βερολίνο), θαλάσσιες θεότητες του 4ου αιώνα μ.Χ. (Metropolitan Museum, Νέα Υόρκη) και άλλα.

Η επίδραση της ελληνοβοδιανικής τέχνης έπαστε μέχρι την Κεντρική Ασία, την Κίνα και την Ιαπωνία. Η επίδραση αυτή φαίνεται εντονότερα στην τέχνη της Αφγανισταν και της αρχαίας Βακτριανής.

Μέσα σ' αυτὸν τον εκτενή γεωγραφικό χώρο, η ελληνική τέχνη συνενώθηκε με τις τέχνες των ασιατικών λαών και θεμάτισε νέες εποχές στην ιστορία του πολιτισμού.